

विविधतामै अस्तित्व छ

नेपाल विविधताको समष्टि रूप हो । जाति, भाषा, संस्कार, संस्कृति र धर्मले जोडेको नेपालीको एकता हास्त्रो गौरव पनि हो । त्यहीकारण भनिन्छ ‘एकतामा अनेकता र अनेकतामा एकता नेपालको विशेषता’ हो । भूगोलको विविधताले नेपालको प्रकृतिमा पनि त्यतिकै विविधता देखाएको छ । त्यही भूगोलले भिन्न-भिन्न जातिलाई समेटेको छ, जसको भाषामात्र होइन जीवन पद्धतिमा भिन्नता छ । हिमाल, पहाड, तराई र उपत्यकामा विभक्त हास्त्रो भूगोलभित्र त्यति नै धेरै जातिको बसोबास छ र ती सबैले नेपाल र नेपालीकै प्रतिनिधित्व गर्दैन् ।

राष्ट्रनिर्माता वडामहाराज धिराज पृथ्वीनारायण शाहको
दिव्य सन्देशमा पनि त्यही अनेकताभित्रको एकता
भल्किन्दै । त्यहीकारण भनिएको हो नेपाल विभिन्न
प्रजाति, रंग र विशेषता भएका फूलहरूको संगमथलो
हो । नेपालको दक्षिणी-पूर्वी भागमा अवस्थित भापा र
मोरड़ त्यस्तै सुन्दर संस्कृतियुक्त नेपालीको थलो हो ।
यहाँ बस्ने मुख्यबासीहरूमा राजवंशी, धिमाल जाति छन् ।
बेङ्गल भाषा पहिरन, संस्कार र संस्कृतिका धनी उनीहरूले
आजको दिनलाई भाक्का दिवसका रूपमा मनाउने गरेका
छन् । आदिवासी समुदायको जातीय परिकारका रूपमा
घर-घरमा विशेषगरी जाडोको समयमा बनाइने र खाने
यो परिकार अहिले नेपालकै पहिचान बन्दै गएको छ ।

उत्सवका रूपमा मनाउन थालिएको भाक्का दिवस
भापाको भद्रपुर र बिर्तामोडमा भव्य रूपले मनाउने तथारी
भएको छ । राजवंशी समाज विकास समिति भापाले
आयोजना गर्ने दिवसमा मौलिक परिकारको पहिचान स्थापित
र प्रवर्द्धन गर्ने उद्देश्य लिइएको आयोजकको भनाइ छ ।
स्वास्थ्यका दृष्टिले समेत सुरक्षित र स्वादका हिसाबले
मीठो यो परिकारले अहिले राष्ट्रव्यापी पहिचान बनाएको
छ । यस्ता थुप्रै पर्व, संस्कार र संस्कृतिको अद्वितीय थलो
नेपाल र हामी नेपालीको यस्ता विशेषताहरूको प्रवर्द्धनमा
राज्यले नै पहल गर्नुपर्द । ती सबै विविधता र विशिष्टताको
अस्तित्व रक्खा र विस्तार हुन सके देश र नेपाली जातिको
गौरव अझै उच्च बनाउन सकिन्दू । भाक्का दिवस भव्य
र सफलतापूर्वक सम्पन्न होस् शभकामना ।

रामकुमार एलन

विप्रेषणाको सद्व्ययोग र अर्थतब्दको सबलीकरण

अर्कातिर राजनीतिक नेतृत्व चाहिँ खाड़ी मुलुकका श्रीमिसंग भन्दा विकसित मुलुकका एनआरएनहस्संग प्रभावित छ। जबकि नेपाली राजनीतिमा प्रत्यक्ष चासो र दबाव दिने विकसित मुलुकका श्रीमिकले नेपालमा जम्मा आठ प्रतिशत रेमिट्यान्स पठाउँछन्। बरु यता भएको घरजग्गा, बैंक ब्यालेन्स, शेयर पर्नि बेचेर उतै 'स्थायी' भइरहेका छन्। देश गरीब भए पनि अद्वैतलियामा घर किनेमा नेपाली साताँ नम्बरमा रहेको तथ्य बाहिर आएकै विषय हो।

तथ्याङ्कले के पनि भन्दू भरे हामी भारतलाई सालिन्दा एक अर्ब ५९ करोड डलर रेपिट्रयान्स पठाउँदा रहेछौं। अनि भारतबाट चाहीं बर्सीन एक अर्ब ५८ करोड डलर ल्याउँदा रहेछौं। अर्थात् भारतलाई पनि वार्षिक एक करोड डलर विप्रेषण पठाउन हामी ५२ प्रतिशत साहुमहाजनबाट ऋण काढेर सन्तान खाडी र मध्यपूर्व पठाइरहेका छौं। आएको ४३ हजार तीन सय ३३ रुपैयाँ पनि १८ दशमलव आठ प्रतिशतले घर खर्चिमै सकाइरहेका छौं। तिनको कमाइले कुनै नयाँ उद्यम, रोजगारीको विकल्प समेत देखेका छैनन्। सन्तानले

विदेशबाट आइएमई गर्ने र यहाँ निकालेर महिनाभरको

देशको कूल गार्हस्थ उत्पादनमा बागमतीको योगदान ३८ दशमलव आठ प्रतिशत छ। वैंकले बागमती प्रदेशबाट मात्रै ३७ खर्ब १५ अर्ब रुपैयाँ निक्षेप सङ्कलन गरेको छ। कर्जा लगानी पनि खराक छैन, जम्मा रु. २७ खर्ब १७ अर्ब छ। अर्थात् निक्षेप सङ्कलनभन्दा कर्जा लगानी कम नै छ। वित्तीय जोखिम उस्तो देखिएको छैन।

उनीहरुको परिवारका सदस्य अनेक बहानामा असुरक्षामा बाँचरहेको देखिन्छ । विगत एक वर्षमा १६ लाख नेपाली रोजगारीका लागि, दुई लाख अध्ययनका लागि, ९१ हजार अस्थायी बसोबासका लागि र ७१ हजार स्थायी बसोबासका लागि नेपाली विदेशिए छन् ।

देशभित्रै मर्यादित रोजगारी बनाउने विषयमा केन्द्र, प्रदेश र स्थानीय सरकारको प्रयास भएको देखिएँदैन। अकार्तिर सबै सूचकाङ्कले बागमती प्रदेशलाई अब्बल बनाए पनि यहाँका पनि १८ देखि ४० वर्षका उमेरका युवालाई विदेशिन पर्ने बाध्यता निर्माण हुनुमा देशमै दक्ष जनसहित आधारित ससाना काम पनि नहुन हो। विदेश जाने नपर्ने गरी देशमै ४३ हजार तीन सय ३३ रुपैयाँ कमाउन सकिने कामहरू प्रशस्त नभएका होइनन्। तर, ती कामहरूमा स्थानीय तहले समेत केही योजना बनाउन सकिरहेको छैन। जुन स्थानीय सरकारका तरफाट हुन सक्ने कामहरू हुन्। यसले बडा-बडामा धेरै युवालाई रमाउन र कमाउन सक्ने बनाउँछ। प्रदेश सरकारले पनि आप्रवासीका विषयमा अनेक औपचारिक कार्यक्रम गरेका भरमा विदेशिनेको विषयमा

खर्च टार्नेमा सीमित भइहेको छ । हरेक प्रदेशमा महँगी यसरी बढेको छ कि, एउटा श्रमिकको रु. ४३ हजार

तीन सय ३३ ले थेन नसक्न अवस्था छ ।
तथ्याङ्कीय हिसाबले मध्येस प्रदेशसरह जनसंख्या
भएको र हरेक सूचकाङ्कमा अबल देखिएको बागमती
प्रदेशकै अवस्थामा पनि विप्रेषण जोडिएको छ । देशको
कूल जनसंख्याको १७ दशमलव आठ प्रतिशत
जनसंख्या घरमा अनुपस्थित छन् । २०७९/०८० मा
बागमती प्रदेशबाट मात्रै सात प्रदेशभरका विदेशिनेमा
१५ प्रतिशतभन्दा बढी छन् । यद्यपि बागमती प्रदेशमा
बहुआयामिक गरिबीको तथ्याङ्क सात प्रतिशत मात्र छ ।
नेपालीको आय एक हजार तीन सय ९९ डलर हुँदा
बागमती प्रदेशका नागरिकको प्रतिव्यक्ति आय दुई हजार
चार सय ५५ डलर बनाएका त छन् । तर, यो परिपूर्ण
देखिएको छैन । देशकै घरजग्गा कारोबारमा बागमती

गर्न विषयवस्तु चाहिँ यही बनिरहेको छ । भए-गरेका प्रातिलाई पनि दलहरूले 'मसला' बनाउन सकिरहेका छैनन् । जसले मसला बनाइरहेका छन्, उनीहरूले यसलाई कनकात्मक रूपमा प्रस्तुत गरेर निरासा र उत्तेजना दिएको छन् ।

विनिमय मात्र गरिरहेका छन् ।
वि.सं. २०५९ सम्म ५९ प्रतिशत निरपेक्ष गरिबीको रेखामुनि रहेका नेपाली जनता २०८० मा आइपुदा १९ प्रतिशत बढ़ायायापिक गरिबीको रेखामुनि छन् । यसो भन्नुको तात्पर्य हो, देश दूलो विप्रेषण भित्त्याएर पनि गरिबीको रेखा कम गर्न लागिरहेको छ । भएका युवा खुरू-खुरू विदेशएका छन् । बस उनीहरूको सुरक्षित आप्रवासन र नेपालमा रहेका परिवारलाई ससम्मान बाँच्न सबने अवस्था बनाउनु नै स्थानीयदेखि केन्द्र सरकारको दायित्व हो । किनभने पछिल्लो समय नेपालमा भएका हत्या हिंसा सांखलामा पनि यिनै बागमती प्रदेशकै तथ्याङ्क हरेन् हो भने ४१ दशमलव पाँच प्रतिशतले विदेशमा गरेको कामका आधारमा मिल्दोजुन्दो रोजागारी पाएका छैन् । चीन, भारत, पाकिस्तानलाई पनि हामी विप्रेषण पठाइरहेका छौं र आफ्ना सक्षम युवा पुस्तालाई चाहें जुन प्रदेशमा भए पनि ४० वर्षसम्म बाहिर नै जाऊ भनेर लखेटिरहेका छौं । उनका परिवार विखण्डनमा पर्ला भनेर कुनै चिन्ता लिइएको पनि छैन । वैदेशिक रोजागारीमा गएकाको परिवारलाई यात्रामा सहज बनाइदिने, सिफारिसमा शिघ्र सेवा दिने काम स्थानीय तहको हुन सक्छ । जुन काम हामी एउटा पालिकास्तरीय निर्णयबाट गर्न सक्छौं । देश फर्केकालाई

कानूनी साक्षरताबाट धेरैले लाभ लिए : अधिवक्ता पिरी

Email: purwanchal2052@gmail.com / purwanchal@ntc.net.np

सरकारले राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले भारतमा गराएको आफ्नो उपचार खर्च दिने सरकारको निर्णयविरुद्ध सर्वोच्च अदालतमा मुद्दा दर्ता गरेपछि अधिवक्ता गिरीको चर्चा थप चुलिएको छ। अधिवक्ता गिरीले अनलाईन नविकरण, पत्रकारलाई कोभिड खोपमा प्रायमिकता र तत्कालीन केपि शर्मा ओली नेतृत्वको सरकारले ल्याएको नागरिकता विधेयक जस्ता जनसंरोक्ताका मुद्दामा सफलता हासिल पाइयेको छ ।

गारसक्का छून् ।
 कानूनको सिद्धान्तमै कानूनको अज्ञानता क्षम्य नहुने भन्ने व्यवस्था छ । कसैले कुनै गल्ती गयो र मलाई यो थाहा थिएन मैले जानिन भनेर क्षमा पाउदैन ।
 त्यसैले पनि हरेक नेपाली र नेपालमा बस्ने विदेशीले समेत नेपालको कानूनको बारेमा जानकारी आवश्यक भइरहेका बेला अधिवक्ता गिरीले कानूनी साक्षरता अभियान सञ्चालन गरेका हुन् ।

आभ्यान सञ्चालन गतिका हुन् ।
 कानूनी साक्षरता अभ्यान अन्तर्गत अधिवक्ता
 पिरीले विभिन्न स्थानीय निकाय, विद्यालय,
 सामुदायिक संघ-संस्थाहरूमा कानून सम्बन्धी
 सञ्चेतनामूलक कार्यक्रम गर्दै आएका छन् । विभिन्न
 पत्रपत्रिका तथा सञ्चारमाध्यमबाट नियमितरूपमा
 कानून सम्बन्धी लेख, रचना तथा अन्तरवार्ताको
 माध्यमबाट कानूनी शिक्षाको बारेमा जानकारी दिई
 आएका छन् ।

मेलमिलापकर्ता समेत रहेका अधिवक्ता गिरी

URL : purwanchaldaily.com

ज्याला मजदुरी गर्नेमा लागूअौषध समस्या बढ्दो

धरान, पुस २८। धरानमा ज्याला मजदुरी गर्ने वर्गमा लागूअौषधको समस्या बढिरहेको पाइएको छ।

अधिल्लो तीन आर्थिक वर्षको तथाङ्ग तुलना गर्दा यसरी लागूअौषधको प्रयोग का कारोबारका सलमनहरूमा ज्याला मजदुरी गर्नेन् सबैभन्दा बढी पाइएको इलाका प्रहरी कार्यालय धरानले जनाएको छ।

त्यसैरी, बोरोजारा युवा र विचारीको संख्या पनि बढिरहेको पाइएको छ। आ.व. २०७९/०८० मा लागूअौषध मझामा ज्याला मजदुरी गर्ने २० जना पकाउ परेकामा आ.व. २०७९/०८० मा ३६ र आ.व. २०७९/०८० मा अझै बढे ३५ जना पकाउ परेका थिए। त्यसै, बोरोजारा युवामा आ.व. २०७९/०८० मा पाँच जना र आ.व. २०७९/०८० मा दुई जना पकाउ परेकामा आ.व. २०७९/०८० मा २२ जना पकाउ परेका थिए।

लागूअौषधको समाना पकाउनेमा विचारीको सहजा पनि बढ्दो मात्रामा खेलेको छ। अधिल्ला दुई आर्थिक वर्षमा दुई दुई जना विचारी पकाउ परेकामा आ.व. २०७९/०८० मा सातजना पकाउ परेका छन्। त्यसै, उमेरको आधारमा २६ देखि ३५ वर्ष उमेरमा समूहका सबैभन्दा बढी छन्। प्रहरीले यो उमेरमा समूहकालाई अधिल्ला दुई आर्थिक वर्षमा ३२ र नौ जना पकाउ गरेको थियो।

दोस्रोमा ८ देखि २५ वर्षसम्मका युवाको सङ्घया धेरै छ। १७ वर्षभन्दा कम उमेरका पकाउ परेको

सङ्घया भने घटेको छ। अधिल्लो आर्थिक वर्षमा ३१ जना पकाउ परेकामा आ.व. २०७९/०८० मा एकजना मात्र पकाउ परेका थिए।

इलाका प्रहरी कार्यालयका अनुसार २०७९ साल चैत १ देखि २०८० मंसीर महिनासम्ममा लागूअौषधका ५० मुद्दा दर्ता भएका छन् जसमा ७० पुरुष र एक जना महिना पकाउ परेका छन्। आ.व. २०७९/०८० को हालसम्म २५ वटा मुद्दामा ३१ जना पकाउ परेका छन्। आ.व. २०७९/०८० मा लागूअौषधका ६५ मुद्दा दर्ता भएकामा ९२ पुरुष र दुई जना महिना पकाउ परेका थिए। आ.व. २०७९/०८० मा ५५ मुद्दा दर्ता भई ७९ पुरुष र चार जना महिना पकाउ परेका थिए भने आ.व. २०७९/०८० मा ७५ मुद्दा दर्ता भएर ७९ पुरुष र चार जना महिना पकाउ परेका थिए।

लागूअौषधका कारोबारीहरूले सवारी साधनमा लुकाएर, फल्स बटन बनाएर, शरीरका विभिन्न भागमा लुकाएर लागूअौषध सेवन र विक्रीवितरण गरिरहेको पाइएको इलाका प्रहरी कार्यालयका प्रहरी निरीकक भीमराज राईले जानकारी दिए। उनका अनुसार धरानमा अैवैधुपमा प्रतिवर्नित औषधिहरूको प्रयोग बढिरहेको छ।

धरान उपमहानगरपालिकाका प्रमुख हक्कराज राईले हेरेक शुक्रवार लागूअौषधविरुद्ध सचेतना अभियान सञ्चालन गरिरहेको छन्। उनी घर र विद्यालय तहावट सचेतना फैलाउन आवश्यक भएको ठान्छन्।

</div